

Sykehuset Innlandet HF
Styremøte 27.09.18

SAK NR 072 – 2018

**IKT DIGITALISERING I SYKEHUSET INNLANDET – STATUS, FREMDRIFT OG
UTFORDRINGER**

Forslag til

VEDTAK:

Styret tar den fremlagte planen for ibruktagelse av regionale og lokale IKT-prosjekter til orientering. Styret ser det som vesentlig at pågående og planlagte regionale og lokale IKT-prosjekter bidrar til økt kvalitet og bedre ressursutnyttelse, samtidig som pasient- og informasjonssikkerheten ivaretas.

Brumunddal, 21.september 2018

Alice Beathe Andersgaard
administrerende direktør

Hensikten med saken er å gi styret en orientering om pågående og planlagte regionale og lokale IKT-prosjekter som et grunnlag for å sikre god styring og innfasing av teknologiske løsninger som ivaretar krav til informasjonssikkerhet og som resulterer i realisering av gevinster.

Bakgrunn

De store forskjellene og endringene i helsesektoren de neste 10 årene vil dreie seg om mye om hvordan og hvor fort helsesektoren evner å ta i bruk ny teknologi til diagnostikk og behandling. Teknologien vil inngå i det meste innenfor pasientbehandling, forskning og undervisning, og vil fremstå som et grunnleggende premiss for kvalitet og effektivitet. I nær fremtid vil man kunne gi bedre beslutningsstøtte og søke gjennom all tilgjengelig informasjon og bruke kunstig intelligens til å foreslå behandlingsplaner. Sensorer og nanoteknologi vil brukes til presis og nøyaktig leveranse av medisiner. Robotteknologien vil utvikles og bidra til bedre og mer presise operasjoner.

Det er et betydelig etterslep for å komme opp på et akseptabelt nivå innen IKT-løsninger som vil si å bringe helsesektoren opp på et teknologinivå som kan sammenlignes med andre samfunnsviktige kunnskapsbedrifter. Status i dag er at helseforetakene har en rekke ulike kliniske systemer som ikke kommuniserer med hverandre. I praksis betyr dette at informasjonen ikke følger pasienten mellom behandlingssteder, og at viktig informasjon om pasienten kan bli borte i behandlingsforløpet.

Flere forhold vil påvirke behov og prioriteringer innenfor teknologi og IKT i Sykehuset Innlandet de nærmeste årene. Føringer vil komme fra politiske beslutninger, eierstyring og regionale strategier, samt nyvinninger innenfor medisin og teknologi. Det blir nødvendig å videreutvikle kompetanse i møtet mellom pasientbehandling og teknologi. Virksomhetsarkitektur og teknologiledelse må stå sentralt sammen med medisinsk faglig kunnskap i arbeidet med å utvikle fremtidens sykehus.

Endringene som følger av å introdusere ny teknologi, defineres som effekter. Videre defineres positive effekter som gevinster både kvantitativt og kvalitativt. Driftsutgiftene til teknologi øker sterkt for alle helseforetakene i Helse Sør-Øst. Det er derfor viktig å sanere gamle kostbare løsninger for å holde driftsutgiftene på et så lavt nivå som mulig.

Det er en målsetning at arbeidsprosessene i regionen og Sykehuset Innlandet optimaliseres og standardiseres. Sykehuset Innlandet vil bidra til å utvikle og implementere de standardene som etableres både regionalt og nasjonalt. Bruk av felles løsninger muliggjør etablering av felles praksis i form av prosedyrer og arbeidsprosesser for å sikre kvaliteten i behandlingen. Økt digitaliseringsnivå bidrar til at data om arbeidsprosessene ligger lett tilgjengelige i produksjonssystemene, noe som bedrer mulighetene for analyser av arbeidsprosesser både i nåtid og i lengre perspektiv.

Saksframstilling

Helse Sør-Øst og Regional IKT Portefølje (tidligere kalt Digital fornying)

Helse Sør-Øst bruker store ressurser på å modernisere og samordne IKT infrastruktur, datasystemer, drift- og forvaltning av disse, samt etablering av standardiserte prosesser. Programkontoret Regional IKT-porteføljearbeider med en rekke felles program og prosjekt.

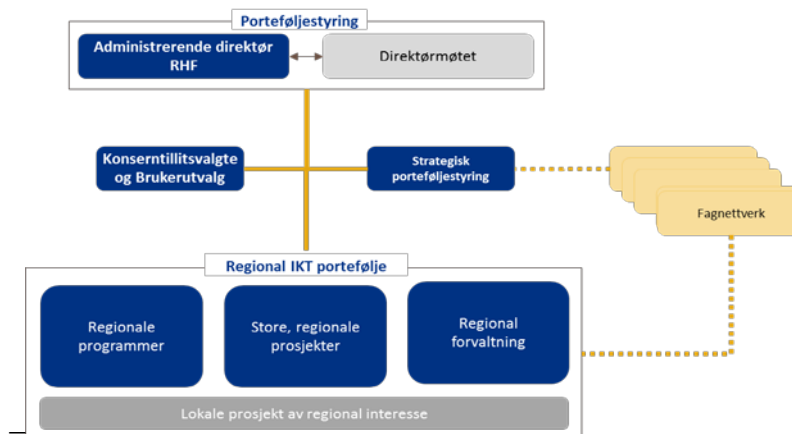
De største programmene er:

- RKL – Regional klinisk løsning
- VIS – Virksomhetsstyring
- RIF – Regional IKT for forskning

Etablering av ny regional infrastrukturplattform, er organisert som et eget program i Sykehuspartner HF.

Styringsmodellen for de regionale programmer er for tiden under vurdering.

Følgende styringslinjer gjelder for porteføljestyling i Helse Sør-Øst:

I «Oppdrag og bestilling 2018» pålegges Sykehuset Innlandet å innføre regionale løsninger i henhold til regionale gjennomføringsplaner. Sykehuspartner er Sykehuset Innlandets tjenesteleverandør for IKT-tjenester.

Regional klinisk løsning

Regional klinisk løsning (RKL) er et strategisk program og har som formål å etablere felles kliniske løsninger som støtter opp under trygge, effektive og helhetlige pasientforløp i Helse Sør-Øst.

Programmet skal understøtte standardisering av kliniske prosesser og etablere felles løsninger som er nødvendig for samhandling, kommunikasjon og samarbeid.

Sykehuset Innlandet er representert i programstyret for Regional klinisk løsning ved direktør medisin og helsefag.

Programmet består av en rekke prosjekter med følgende målsetning:

- Standardisere kliniske løsninger som understøtter gode og helhetlige arbeidsprosesser på tvers av helseforetakene i helseregionen.
- Modernisere løsninger for å oppfylle lovkrav og møte samfunnets forventninger
- Slå sammen (konsolidere) løsninger slik at informasjon blir tilgjengelig mellom behandlingssteder.

Gevinstene vil blant annet være bedre samhandling mellom sykehusene og omsorgsnivåene i helseregionen, økt pasientsikkerhet og kvalitet i pasientbehandlingen, mer helhetlige pasientforløp, samt enklere og mer effektive arbeidsverktøy for behandlere.

Det vises for øvrig til vedlegg 1 for nærmere beskrivelse av utvalgte RKL- prosjekter som skal innføres i Sykehuset Innlandet.

Program Virksomhetsstyring (VIS)

Programmet skal arbeide for å sikre oppnåelse av det strategiske målbildet for virksomhetsstyring, herunder styring av aktivitet, kvalitet og pasientsikkerhet, logistikk, HR, økonomi og prosjekter. Programmet skal arbeide for standardisering av prosesser. Felles grunndata og kodeverk skal standardiseres på tvers av systemer der dette er hensiktsmessig. Regional økonomi- og logistikk-løsning (ERP) er så langt innført ved syv helseforetak. Løsningen er i stabil produksjon og leveres fra Sykehuspartner som en ordinær tjeneste. Den regionale ERP-løsningen vil i 2018 bli utvidet med en ny versjon. Innføringsprosjekt for løsningen er startet i Sykehuset Innlandet. Endelig produksjonssettingsdato er ikke besluttet, men antas å bli i mai 2019.

Program Regional IKT for forskning

Formålet med programmet er å gi forskere i helseregionen en forbedret IKT-støtte gjennom bedre IKT-verktøy og løsninger som bidrar til at all ressursbruk i forskning konsentreres mot utførelse av forskningsoppgavene samt ivareta krav til personvern og informasjonssikkerhet.

Et betydelig løft av IKT-støtten er en forutsetning for å kunne drive effektiv og god forskning av høy kvalitet, sikre nødvendige forskningsmidler og for å kunne styrke konkurranseevnen og tiltrekke seg nødvendig kompetanse i forskningsvirksomheten.

Program IKT infrastruktur – historikk og status

Felles IKT plattform i Helse Sør-Øst basert på en moderne infrastruktur er en forutsetning for både effektiv og sikker informasjonsdeling og samhandling mellom helseforetakene. Dagens trusselnivå og samfunnets krav til personvern, gjør at dette er et svært omfattende arbeid.

Før etableringen av Sykehuspartner som regional IKT-tjenesteleverandør, hadde alle sykehusene i regionen egne IKT-plattformer. I regi av Sykehuspartner ble plattformen SIKT utviklet og først tatt i bruk ved foretakene i tidligere Helse Sør, og etterhvert også for flere helseforetak i den fusjonerte regionen Helse Sør-Øst. Akershus Universitetssykehus og Oslo Universitetssykehus har fortsatt egne IKT-plattformer.

Det er avdekket sikkerhetsmessige svakheter i den regionale SIKT plattformen. Dagens krav til informasjonssikkerhet gjør det nødvendig å etablere en ny plattform.

Den planlagte modernisering, drift og forvaltning av en ny IKT-infrastruktur, infrastrukturmoderniseringen i regionen, ble stilt i bero i mai 2017. Styret i Helse Sør-Øst RHF besluttet 14. juni 2018 å avbestille kontrakten om tjenesteutsettingen av IKT-infrastruktur. Sykehuspartner har fått i oppdrag av Helse Sør-Øst RHF å standardisere og utvikle IKT-infrastrukturen i regionen i nært samarbeid med leverandørmarkedet. En felles IKT-plattform vil tidligst være tilgjengelig i 2020.

Når infrastrukturmoderniseringen er replanlagt, vil det etableres en felles overordnet plan for de øvrige programmene i regionen som må koordineres med infrastrukturmoderniseringen.

Målbilde for IKT-infrastrukturmoderniseringen

En standardisert, modernisert og sikker regional IKT-infrastruktur som muliggjør leveranse av fleksible, effektive tjenester og innovasjon i helseforetakene, er til det beste for pasientbehandlingen. Dette innebærer at IKT-infrastrukturen skal:

- Være felles mellom helseforetakene i Helse Sør-Øst
- Ivareta lover, krav og forventninger til informasjonssikkerhet, personvern og tilgangsstyring
- Bestå av standardkomponenter som fleksibelt kan settes sammen for å tilfredsstille foretaksgruppens behov
- Muliggjøre optimale integrasjoner mellom komponentene i IKT-infrastrukturen, applikasjoner og understøttende systemer
- Gi forbedret endringsevne og leveranse av regionale IKT-tjenester
- Gi en god brukeropplevelse og støtte fremtidige bruksmønstre
- Være finansielt bærekraftig over tid.

Utfordringer

Standardisering og samordning av datasystemer og prosedyrer knyttet til disse har flere utfordringer, her nevnes noen:

- Rutiner og prosedyrer som er innarbeidet over lang tid skal endres.
- Datasystemene berører mange brukere.
- Modernisering av datasystemer krever solid fagkompetanse og betydelige økonomiske ressurser.

Lokal Ehelse og Teknologi

Helseforetakene er kompliserte kunnskapsbedrifter med ansvar for korrekt registrerte sensitive persondata som samtidig skal være tilgjengelige for de som har faglig behov. Oppgavene som følger med dette ansvaret er i Sykehuset Innlandet lagt til Stabsområde helse, avdeling for e-helse og teknologi. Avdelingen skal ha nødvendig kompetanse til å bestille og videreutvikle tjenester, forvalte informasjonssikkerhet og være rådgivere for organisasjonen og ledelsen i Sykehuset Innlandet.

Selv om sykehusene i Helse Sør-Øst samordner datasystemer og faglige prosedyrer, vil det være behov for lokale brukertilpasninger og utvikling. Det krever kunnskap om lokale forhold kombinert med kunnskap om hvordan fellessystemene kan tilpasses for å dekke Sykehuset Innlandet sine spesifikke behov.

En viktig del av arbeidet lokalt i Sykehuset Innlandet er å samle informasjon fra ulike kilder som i kombinasjon skal være et godt grunnlag for raske søk og enklere tilgang til data, analyser, rapportering og utvikling av elektroniske tavler og dashboard løsninger. Samling av informasjon i eksempelvis kuber muliggjør uttrekk av data til nasjonale kvalitetsregistre og til andre kilder som grunnlag for beslutningsstøtte. Det er også sentralt å tilrettelegge for en god teknologianvendelse, bidra til innovasjon og lokal IKT-utvikling og tilpasninger.

Nye innovative løsninger har og skal ha sine utspring fra fagmiljøene. Det er også en viktig oppgave å videreformidle dette på en slik måte at det også kan komme andre helseforetak til gode. Eksempler på dette er elektronisk tavleløsning, MinSide og elektronisk laboratoriehåndbok som er utviklet og etablert i Sykehuset Innlandet og som flere helseforetak i regionen vurderer å ta i bruk.

Gevinstrealisering og effektivisering

IKT-løsninger i sykehus skal understøtte effektiv sykehusdrift med god kvalitet i pasientbehandlingen. Teknologiløsninger er en av forutsetningene for faglig forsvarlig drift og kan ikke ses i et avgrenset økonomisk perspektiv. Utvikling av moderne teknologiløsninger er tett knyttet til faglig utvikling og en inndeling mellom IKT-løsninger, medisinske servicefunksjoner og medisinskteknisk utstyr blir mindre tydelig. IKT-løsninger er en integrert del av det kontinuerlige forbedrings- og effektiviseringsarbeidet som gjøres i den enkelte avdeling og divisjon. Ved gjennomføring av regionale IKT-prosjekter er det utarbeidet en egen metodikk for mål og realisering av gevinster.

Hvis gevinstrealiseringen skal lykkes, må gevinstarbeidet være en del av prosjektet fra starten.

Sykehuspartner – status, fremdrift og utfordringer

Sykehuspartner HF er et helseforetak som eies av Helse Sør-Øst RHF. Sykehuspartner er en felles tjenesteleverandør for hele det regionale helseforetaket innen områdene IKT, HR og innkjøp/logistikk.

HR- og logistikkjenester basert på felles regionale løsninger skal bidra til like arbeidsprosesser og administrativ effektivitet i foretaksgruppen. Drift og forvaltning av løsningene skal være kostnadseffektive. Sykehuspartner skal etter avtale med Helse Sør-Øst RHF bistå i arbeidet med standardisering og effektivisering i helseforetakene i tråd med regionale føringer innenfor området. Eventuelle nye eller endrede oppgaver og tjenester skal kun etableres og leveres etter bestilling fra helseforetakene.

Følgende hovedprioriteringer gjelder for Sykehuspartners virksomhet i 2018:

1. Stabile tjenesteleveranser til helseforetakene
2. Ivaretagelse av krav til informasjonssikkerhet
3. Kostnadseffektiv drift og god ressursutnyttelse
4. Gjennomføring av prioriterte utviklingsområder
5. Understøtte gjennomføringen av regionale program og prosjekt

Sykehuset Innlandet har årlige tjenesteavtale med Sykehuspartner som omfatter IKT drift- og forvaltning, konsulenttjenester, brukerstøtte og tjenestepriis (avskrivninger og vedlikehold) av lokale og regionale tiltak og investeringer.

Sykehuset Innlandet har kostnader knyttet til forhold i tjenesteavtalen med Sykehuspartner, på om lag kr 360 millioner kroner. Kostnadsnivået har økt jevnt fra 2009 og det forventes fortsatt økning, og da spesielt for nye regionale investeringer på IKT-området, som foretakene skal få nytte av og regnskapsmessig avskrive.

Leveranser fra Sykehuspartner følges opp via tre avtalefestede arenaer og gjennom løpende dialog. De avtalefestede arenaene er driftsmøte, kundemøte og direktørmøte. Det vises for øvrig til vedlegg 2 for beskrivelse av overordnet status for Sykehuspartner sine leveranser til Sykehuset Innlandet.

Administrerende direktørs vurdering

Det er viktig å styre og innfase teknologiske løsninger på en god og måte, ivareta informasjonssikkerheten og realisere gevinster.

Arbeidet med IKT-løsninger må være en integrert del av det kontinuerlige forbedringsarbeidet som gjøres i den enkelte avdeling og divisjon.